

Deze keer moet u woorden van 4 letters vormen, telkens in groepen van drie, die voldoen aan de volgende omschrijving. De laatste letter van het eerste woord is de beginletter van het tweede woord en de laatste letter van het tweede woord is weer de beginletter van het derde. Schematisch ziet elke samenvoeging er als volgt uit: ...x...x...; zet u zo alle 19 samenvoegingen onder elkaar, dan vormen de koppellijfers in beide kolommen van boven naar beneden gelezen een spreekwoord.

1. stad in Frankrijk, bekend Frans schrijver, bloedvat.
2. schaaphoofd, drank, uurwerk.
3. elegant, gebak, azijn.
4. uiting van vrolijkheid, vogel, deel v. h. gezicht.
5. houtloos, bloeiwijze, kaartspel.
6. deel v.e. trap, plaats in Gelderland, stap.
7. wederkerend voornaamwoord, roof-vis, Engelse maat.
8. rang in theater, ogenblik, middag.
9. houding, reus, geleerd.
10. deel v. d. voet, bergplaats, verharde huid.
11. lui, hemellichaam, inwendig orgaan.
12. toespraak, zwenvogel, steekwapen.
13. boodschapper, vogel, penlvucht.
14. als, indien, dam of rad.
15. vlog, drietal, vette vloeistof.
16. edelknaap, Ierland, dierenverblijf.
17. visbevaarplaats, herkauwer, kleine plaats.
18. wapen, water in Zeeland, insecten-eter.
19. hoofddekse, vis, intervaal.

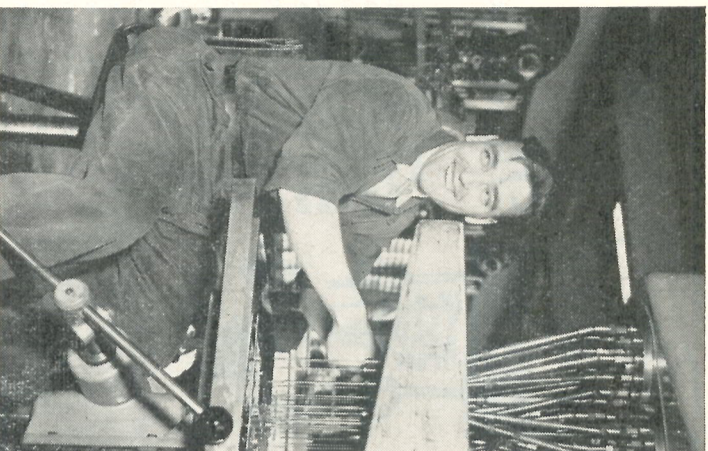
Dingt u mee naar een prijs, dan moet u ervoor zorgen dat u de gehele oplossing inzendt, uw naam op de oplossing staat, op de envelop is vermeld puzzel 8 of ladderpuzzel 8 en dat uw oplossing vóór woensdag 29 april in het bezit is van mej. Hartsuiker, redactie VDH-tje.

Voor de ladderpuzzelaars worden 3 punten ter beschikking gesteld; voor de overige inzenders: 1e prijs f 15,—; 2e prijs f 10,—; 3e prijs f 7,50; 4e, 5e en 6e prijs ieder f 5,—.

(VERVOLG VAN PAG. 2)

Het werkelijke gevaar van een reactor wordt namelijk gevormd door zijn verdere radio-actieve inhoud. Indien een aanzienlijk deel van de radio-actieve inhoud van een krachtige reactor door een ongeluk zou vrijkomen, dan zou de bevolking op vele kilometers afstand — vooral in de richting van de wind — in acuut gevaar komen te verkeren. Een ongeluk zou een groot aantal personen kunnen doden en verwonden en vele anderen met grote angst vervullen. Afgezien van het verlies aan menslevens zou ook de verdere voortgang met het werk aan nucleaire reactoren voor jaren worden opgeschonden. Vanwege dit gevaar worden bij de bouw en het in gebruik nemen van reactoren uitzonderlijke voorzorgsmaatregelen genomen. Het is uitermate moeilijk om elke mogelijkheid van een ongeluk uit te schakelen.

In de Verenigde Staten mag men er dan ook trots op zijn dat bij het werk op het terrein van de nucleaire energie tot nog toe vrijwel geen enkel ongeluk is

De heer F. J. Hakkaart zit achter de 48-rouitige typemachine op de afdeling Plaatsberijking. Dinsdag 21 april is hij 12½ jaar in onze dienst. Hierbij de gelukwensen van de redactie.

Kinderfeest Koninginnedag

Nog een dag of tien en we gaan weer feest vieren met onze Van der Heem-kinderen.

Hebben alle vaders eraan gedacht om hun kinderen op te geven? Neen? Doet u het dan alsnog met spoed.

Donderdag 23 april kunnen de toegangskarten, die tegelijk recht geven op een consumptie, tijdens de beide pauzes in de kantine worden afgehaald.

In de dagbladen hebt u kunnen lezen, dat men Hare Majesteit de Koningin ter gelegenheid van haar 50e verjaardag een geschenk wil aanbieden uit naam van het Nederlandse volk.

Het organiserend comité zag graag dat wij dit onder uw aandacht brengen, aan welk verzoek wij graag voldoen.

U kunt uw bijdragen storten op girorekening 640.000.

Van harte gefeliciteerd

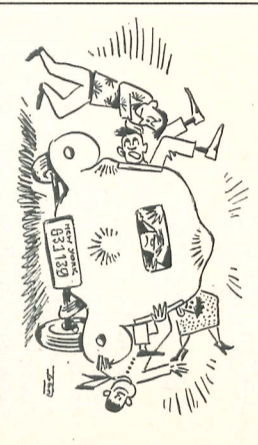
HUWELIJK (Maarwee):
F. H. Mansveld, Drakenrij, met mej. J. C. v. d. Meer, d.d. 23-4-1959.

GBORKEN (Maarweg):
Catharina W., dochter van D. W. Vonk, Radio-montage, d.d. 8-4-1959; Peter R., zoon van J. R. D. Teletteroo, Transformatorfabriek, d.d. 10-4-1959.

GBORKEN (Utrecht):
Pieter K., zoon van C. M. Stout, d.d. 7-4-1959

voorverkomen en het is wel zeker dat bij de voortdurende in acht nemen van van doende voorzorgsmaatregelen werkelijk ernstige ongelukken ook in de toekomst kunnen worden vermeden.

Wij Lazen ...

Nu het spelletje „met hoeveel kunnen we in een telefoontje“ niet meer zo tot de verbeelding spreekt, heeft de Amert-Kraanse jeugd iets anders leuk ontdekt: „met hoeveel kunnen we in een kleine auto“. Achttien studenten van de New-Yorkse universiteit zijn op Paasmaandag in een Renault Dauphine gekropen en hebben de andere studenten uitgedagd dat ook eens te presteren.

Drie slachtoffers gered

De vereniging Zelfbescherming Bedrijven en Inrichtingen organiseerde op 11 april j.l. een reddingswedstrijd op het BE-terrein „Overvoorde“. Van der Heem N.V. was ook van de partij en onze ploeg deed wat zij kon om het te winnen van de sterke ploegen, zoals die van de Dir. Gen. van de Scheepvaart, Centrale Dienst In- en Uitvoer, Shell Nederland en de Centrale Directie der PTT.

En ja hoor, in de prijzenkast kan weer een plaatsje worden ingeruimd voor een koperen penning, waarin staat gegraveerd: 3e prijs.

De heer Frantzen, hoofd van onze Bedrijfszelfbescherming, beweert dat onze ploeg niet op zo'n gunstig resultaat had gerekend. Dat nemen wij grif aan, want de redactie van het VDH-tje had geen uitnodiging gekregen om eens te komen kijken. Wij hadden best eens willen zien hoe iedere ploeg met de verplichte drie „slachtoffers“ omgesprong. In 25 minuten moest elke ploeg de drie mensen redden. Een slachtoffer lag op het puin, één lag in het gebouw en het derde slachtoffer lag op de 3e etage met een balk op zijn borst. Omdat de trappen onbegaanbaar waren moest deze gewonde door middel van redijnen worden getransporteerd.

Dat de VDH-ploeg de 3e prijs behaalde, mag vooral een uitzonderlijk succes worden genoemd als u weet dat zij een nog onvollledige bezetting heeft. Zij zou graag nog meer medewerkers willen hebben a. in de opruim- en reddingsdienst en b. in de verbindingsdienst.

Niet dienstplichtige werknemers, bedenkt welk een belangrijk werk er te verrichten is in tijden van nood; aarzelt niet, maar neemt contact op met de heer Frantzen, toestel 414, meldt u aan als lid van de Bedrijfszelfbescherming.

Langs deze gebruikelijke weg breng ik dank aan directie, chef, ziekteverzuim en collega's voor het prachtige paaspakket en het fruit, dat ik tijdens mijn ziekte mocht ontvangen. Warm mijn dank breng ik uit aan dokter van Warkum voor het vele werk dat hij tijdens mijn ziekte heeft gedaan.

J. J. A. v. d. Meer,
Versterkerbouw.

het V.D.H.-tje

PERSONEELSORGaan VAN VAN DER HEEM N.V., EN AANVERWANTE BEDRIJVEN - DEN HAAG EN UTRECHT

Redacteur:
C. SCHREVEL
Nr 595
18 april 1959

VANDER HEEM

WAAR MOETEN WIJ STRAKS ZONNEN?

Zo'n vraag schiet je ineens door het hoofd als je aan den lijve ondervindt, zoals maandag j.l., wat helder weer met zon en een prettige temperatuur betekent. Tijdens de mooi weer dagen die wij het vorige jaar genoten, namen in de pauzes tentallen Van der Heem-ers een zonnebad. U zult het allemaal ermee eens zijn dat er voor het nemen van een zonnebad ten minste aan twee voorwaarden moet worden voldaan, namelijk dat er zon moet zijn en ook dat je over een plekje kunt beschikken van bepaalde armbrengen, waarop je je kunt neervleien.

Aan deze twee voorwaarden moesten wij plotseling denken toen het maandag j.l. zulk heerlijk weer was. Wij herinneren ons namelijk nog goed de worden van onze president-directeur van enkele jaren geleden, toen hij zei: „De gemeente Den Haag legt nu langs de Reguliersweg een prachtige plantsoen aan, dat ook in de pauzes wordt opengesteld voor ons personeel. Laten wij ervoor zorgen dat wij niet de oorzaak zijn dat het afgesloten en versterd wordt met de in Nederland zo bekende borfjes „VERBODEN TOEGANG“.“

Alle zomaarbidende VDH-ers hebben zich kennelijk aan deze waarschuwing gehouden en het terrein is dan ook niet afgesloten. Niettemin zal er van zonnebaden deze zomer niet zo heel veel komen. Grote draglines en bulldozers zijn verschenen en hebben van een groot gedeelte van dit terrein een woestijn gemaakt. Nu is dit alles natuurlijk nodig. Er komt een nieuwe zijlijn aan de spoorbaan en de begraafplaats Sint Barbara moet worden uitgebreid.

Ongewild hebben onze vroede vadersen alle voor- en nadelen nauwkeurig tegen elkaar afgewogen en het zal dus zo wel moeten en niet anders kunnen. Maar met dat al raken wij Van der Heem-ers, die hier nog enkele jaren geleden zich in een min of meer landelijke omgeving konden wagen, weer een stukje van die landelijkheid kwijt. Wij zullen het dus deze zomer met een groot aantal vierkante meters minder moeten doen en daaruit blijkt maar weer de betrekkelijke juistheid van allerlei zeggwijzen, want het „hoe meer zielen, hoe meer vreugd“ gaat hier best niet op.

Wij zullen echter op de kortst mogelijke termijn iets moeten ondernemen om weer over een zelfde oppervlakte zonnebadruimte te kunnen beschikken.

Wij zouden een van de volgende wegen kunnen bewandelen. Een net briefje sturen aan de burgemeester en wethouders van Den Haag hoe dat college dit probleem denkt op te lossen. Onze afdeling Public Relations, die haast overal een oplossing voor weet, inschakelen. De afdeling Personeelszaken vragen in plaats van twee bij voorbeeld zes pauzes per dag te geven en vanzelfsprekend kan ook de Ondernemingsraad worden gevraagd wat zij meent ter oplossing van dit probleem te kunnen doen.

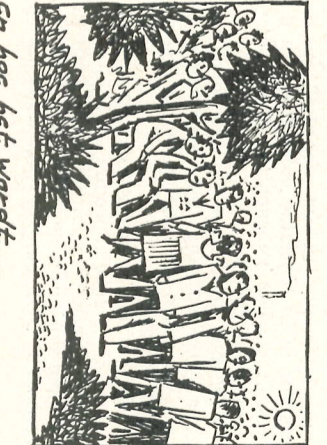
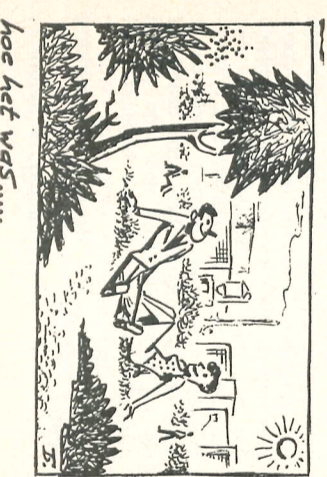
Wij zijn van mening dat al deze wegen met wisselend succes kunnen worden bewandeld, maar of een van deze instanties de oplossing kan geven, betwijfelen wij. Voor het vinden van onze oplossing hebben wij ons tot de Medische Dienst gewend en daar vrij vertaald vernomen dat ieder ervoor moet zorgen dagelijks een bepaalde hoeveelheid vitamine C binnen te krijgen. Dat kan op twee manieren, namelijk door zonnenschijn of door middel van tabletjes. Het zal u duidelijk zijn dat de hoeveelheid vitamine die ons lichaam opneemt met behulp van zonnestralen natuurlijk afhankelijk is van de oppervlakte die bestraald wordt. Hoe kleiner de oppervlakte die aan de zonnestralen kan worden blootgesteld, hoe meer tabletjes er moeten worden gegeven.

In tegenwoordigheid van zijn chef vertelt de heer Boot hoe de Ideeëncommissie denkt over het idee dat hij zes weken geleden heeft ingezonden. De heer Righthoit meende namelijk dat voor bepaalde platen, afvalstukken hardboard konden worden gebruikt. Veel van deze voorstellen worden nu de ideeënbus gedeponeerd en ook nu weer blijkt dat dit nog wel eens een voordeeltje voor betrokkene kan opleveren en een besparing voor het bedrijf.

TWAALF BANKBILJETTEN

Vrijdagsmorgen half negen. De heer H. H. Righthoit wordt gezocht. Op zijn afdeling, het Metaalmagazijn, is hij niet. Maar als hij twee keer is omgeroepen meldt hij zich en voldoet aan het verzoek „Wilt u even op de kamer van de heer Boot komen?“

De heer Righthoit was dan ook zeer verbaasd toen de heer Boot hem mededeelde dat voor dit idee een beloning van f 120,— was toegekend. Toen werd het hem ook duidelijk dat de vierde in de kamer aanwezige persoon de fotograaf was, die ervoor zorgde dat alle Van der Heem-ers het gezellige gezicht van de heer Righthoit zien. Heer Righthoit, gefeliciteerd met dit succes en... wie volgt?

ATOOMENERGIË IN HET JAAR 2000 (II)

Laten we ons in gedachten eens verplaatsen naar de toestand aan het einde van deze eeuw. De eerste factor die zal bijdragen tot een kostenvermindering bij het opwekken van nucleaire energie is de praktische ervaring die men dan hiermee zal hebben opgedaan. Wij zullen op steeds minder kostbare wijze leren omgaan met de reactoren en de gevaarlijke afvalproducten.

Een andere factor zal het goedkoper worden van de nucleaire brandstof zijn. Op dit moment bestaat deze nog voornamelijk uit een vrij kostbaar materiaal, het U-235. In natuurlijk uranium is dit aanwezig in een verhouding van 1 op 140. Hierdoor zijn wij dus gedwongen een grote hoeveelheid uranium te ontginnen omdat slechts een klein gedeelte ervan voor ons doel is te gebruiken. Bovendien is de waardevolste soort uranium tamelijk moeilijk van de minder bruikbare soort af te scheiden. Gedurende de laatste vijftien jaren is op dit terrein uitstekend werk verricht in de laboratoria en industriële reearchinstellingen van de Amerikaanse regering, maar ondanks de verbaazingwekkende vooruitgang blijven de kosten van de scheiding der uraniumsoorten hoog. Het grootste gedeelte van het gedolven uranium is echter allerniast waardeloos: het kan namelijk worden omgevoerd tot plutonium, dat ook een nucleaire brandstof is. Dit procedé kan zich zelf onderhouden: wij kunnen plutonium, "kweker" zolang wij de beschikking hebben over "vruchtbare" materiaal — natuurlijk uranium — waarin dit "kweekproces" kan plaatsvinden. Op deze manier zou al het uranium kunnen worden gebruikt.

In theorie is men hiernede voldoende bekend, maar in de praktijk dienen nog verscheidene details te worden uitgewerkt alvorens men het proces in de industrie zal kunnen toepassen. Zodra deze moeilijkheden zijn opgelost zal de prijs van nucleaire brandstof wellicht aanzienlijk kunnen dalen.

rim geven ons alle reden te verwachten dat de kernreactors in de eerstvolgende twee eeuwen geen tekort aan brandstof zullen hebben.

Dit alles zal de prijs van de nucleaire brandstof doen dalen en tegelijkertijd zullen, als gevolg van de opgedane ervaring, kapitaalinvesteringen en exploitatiekosten verminderen en dat zijn juist de posten die de begroting van de nucleaire energieproductie het zwaarst belasten. Bovendien zal men, naar gelang de brandstof goedkoper wordt, minder aandacht behoeven te schenken aan een zo volledig mogelijke benutting ervan. Hierdoor zal meer speling worden verkregen om te experimenteren met nieuwe methoden, die wellicht tot een kostenbesparing van materieel en exploitatie zullen leiden.

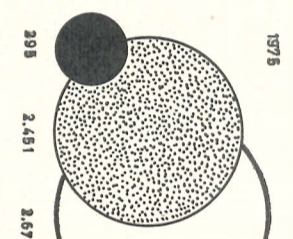
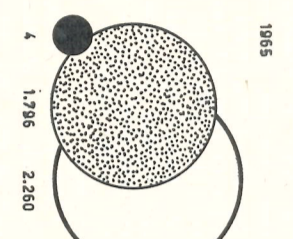
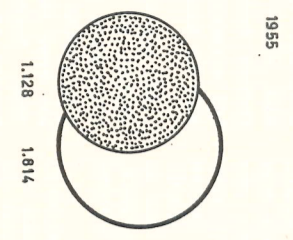
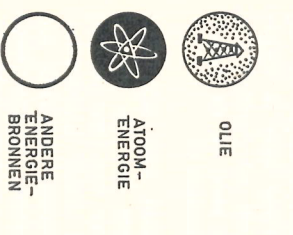
De grootste moeilijkheid die men op het ogenblik ondervindt bij het opwekken van nucleaire energie is de noodzaak tot afstandsbediening van het materieel. Deze noodzaak is een gevolg van het feit dat de inhoud van een reactor radio-actief of "heet" is, zoals dat in de vaktaal van de ingenieurs wordt genoemd. Bij de kernsplijting komt een zeer aanzienlijke hoeveelheid energie vrij. Een deel van deze energie wordt gebruikt om enkele neutronen van deze splijtingen ten af te scheiden. Deze neutronen zullen vervolgens binnendringen in nieuwe uraniumkernen en zodoende nog meer splijtingen veroorzaken. Dit voortgezette proces staat bekend als een nucleaire kettingreactie.

In feite wordt bij een splijtingsproces gemiddeld meer dan één neutron vrijgemaakt. Het aantal neutronen blijft dan ook niet gelijk maar groeit zeer snel aan. Van deze vermeerdering wordt gebruik gemaakt wanneer een reactor in dienst wordt gesteld. Men moet de hoeveelheid neutronen — die op de juist beschreven wijze wordt verkregen — opvoeren tot dat ongeveer duizend bijeen neutronen in de reactor aanwezig zijn. Voor een normale werking van de reactor moet de concentratie van neutronen op dat peil gehandhaafd blijven. Om dit te bereiken moet het overschot aan neutronen worden opgenomen in een „mantel“ om de reactor of in bepaalde stoffen die in de reactor worden gebracht en die de neutronen absorberen.

Ofgeschon neutronen zelf een vorm van gevaarlijke straling zijn, verdwijnen ze meestal zodra de reactor buiten bedrijf wordt gesteld. Hiermee is het vraagstuk nog niet opgelost. De splijtingsproducten zijn, gelijk alle andere kernen, samengevestigd uit de kleinste nucleaire deeltjes: neutronen en protonen. Deze gelijken zeer sterk op el-

kaar maar vertonen een belangrijk verschil, en wel dat protonen positief elektrisch zijn geladen en neutronen ongeladen. In alle stabiele kernen bestaat er een evenwicht tussen neutronen en protonen. Splijtingsproducten missen dit evenwicht: zij hebben een surplus aan neutronen. Het gevolg hiervan is dat zij vatbaar worden voor een soort gedaanteverwisseling, die wel radio-actieve afbraak wordt genoemd. Hierbij verandert een neutron in een proton. Op hetzelfde ogenblik wordt een gemakkelijk waarneembaar, licht en negatief geladen deeltje, een elektron, afgescheiden. Er bestaat een grote verscheidenheid van splijtingsproducten, alle met een hun eigen afbraak-periode: de tijd die men de levensduur van dat splijtingsproduct, zijnde een nieuw atoom, zou kunnen noemen. Sommige splijtingsproducten zullen in enkele seconden tijds afbreken; voor andere kan dit enkele eeuwen of nog langer duren. Gewoonlijk volgen verscheidene afbraak-perioden na elkaar, elk met een eigen tijdsduur. Het gevolg hiervan is dat een reactor die in dienst is geweest vooralsnog radio-actief zal blijven en dat deze radio-activiteit slechts zeer langzaam zal afnemen. Vandaar de noodzaak een reactor en het in de reactor gebruikte materiaal van een afstand te bedienen.

Behoudens deze onmiddellijke zorgen zijn er nog enkele andere moeilijkheden. Een hiervan is het gevaar van een ongeluk in de reactor: een tweede probleem is hoe men zich moet ontdoen van de afvalproducten van de reactor. Op het eerste gezicht schijnt een reactor een bijzonder gevaarlijke installatie te zijn; men zou zich kunnen voorstellen dat de neutronen zich in een slecht werkende reactor zodanig zouden kunnen verzameldigen dat een explosieve kettingreactie zou ontstaan, overeenkomstig die in een atoombombom. In werkelijkheid is een atoombombom zorgvuldig geconstrueerd op dat een maximale uitwerking van de ket-

RAMING VAN HET ENERGIE-VERBRUIK IN DE VRIJE WERELD uitgedrukt in tegenwaarde van miljoenen ton kolen

Daarenboven is er nog een andere nucleaire brandstof die in kernreactors kan worden gebruikt, namelijk thorium. Dit kan het buitengewoon kostbare U-235 weliswaar niet vervangen, maar het kan als natuurlijk uranium worden gebruikt. Thorium is op zijn minst even overvloedig in de aardkorst aanwezig als uranium. Deze grote reserves aan uranium en tho-

rium geven ons alle reden te verwachten dat de kernreactors in de eerstvolgende twee eeuwen geen tekort aan brandstof zullen hebben.

kaar maar vertonen een belangrijk verschil, en wel dat protonen positief elektrisch zijn geladen en neutronen ongeladen. In alle stabiele kernen bestaat er een evenwicht tussen neutronen en protonen. Splijtingsproducten missen dit evenwicht: zij hebben een surplus aan neutronen. Het gevolg hiervan is dat zij vatbaar worden voor een soort gedaanteverwisseling, die wel radio-actieve afbraak wordt genoemd. Hierbij verandert een neutron in een proton. Op hetzelfde ogenblik wordt een gemakkelijk waarneembaar, licht en negatief geladen deeltje, een elektron, afgescheiden. Er bestaat een grote verscheidenheid van splijtingsproducten, alle met een hun eigen afbraak-periode: de tijd die men de levensduur van dat splijtingsproduct, zijnde een nieuw atoom, zou kunnen noemen. Sommige splijtingsproducten zullen in enkele seconden tijds afbreken; voor andere kan dit enkele eeuwen of nog langer duren. Gewoonlijk volgen verscheidene afbraak-perioden na elkaar, elk met een eigen tijdsduur. Het gevolg hiervan is dat een reactor die in dienst is geweest vooralsnog radio-actief zal blijven en dat deze radio-activiteit slechts zeer langzaam zal afnemen. Vandaar de noodzaak een reactor en het in de reactor gebruikte materiaal van een afstand te bedienen.

Behoudens deze onmiddellijke zorgen zijn er nog enkele andere moeilijkheden. Een hiervan is het gevaar van een ongeluk in de reactor: een tweede probleem is hoe men zich moet ontdoen van de afvalproducten van de reactor. Op het eerste gezicht schijnt een reactor een bijzonder gevaarlijke installatie te zijn; men zou zich kunnen voorstellen dat de neutronen zich in een slecht werkende reactor zodanig zouden kunnen verzameldigen dat een explosieve kettingreactie zou ontstaan, overeenkomstig die in een atoombombom. In werkelijkheid is een atoombombom zorgvuldig geconstrueerd op dat een maximale uitwerking van de ket-

tingreactie wordt verkregen, terwijl een reactor juist zo is geconstrueerd dat zulk een explosieve reactie niet mag voortkomen. Alle mogelijke ongelukken zijn onder het oog gezien en sommige ervan zijn in afgelegen gebieden zelfs met opzet veroorzaakt. We kunnen dan ook zeggen dat het niet waarschijnlijk is dat een reactor een grotere explosie zou teweegbrengen dan zou worden veroorzaakt door de hoeveelheid chemische brandstof die hij bevat. Daarom zou men mogen aannemen dat het gevaar beperkt blijft tot de onmiddellijke omgeving van de reactor. Helias is deze gevolgtrekking echter onjuist. (Vervolg pag. 4 kolom 1)

Holland, ze zeggen ...

Er heeft zich in ons volk een hartekijlige mening post gevat, als zou een Nederlander zeer weinig vaderlandsliefde kennen. De doorsnee-Hollander, zo beweert men dan, heeft alleen kritiek op zijn land en begint met allerlei buitenlandse dingen moeter en beterte te vinden. Dit is kennelijk een jabbetje. Maar even merkwaardig is het, dat heel velen aan dit fabeltje vasthouden.

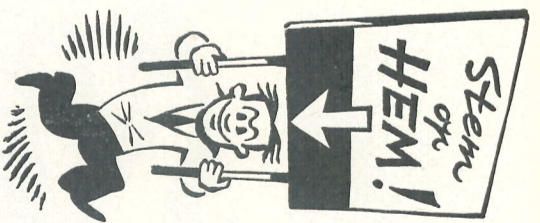
Ik weet wel, dat we tegenwoordig niet erg nationaal mogen denken, want de wereld is groter dan ons eigen land. Maar ja, dat is altijd zo geweest en erg nationaal ofwel chauvinistisch hebben we nooit mogen denken. Ik weet ook, dat allerlei ontwikkelingen onze belangstelling van eigen volksdingen afleiden; denkt u maar aan Benelux, Europese gemeenschap, Navo, Uno, Olympische spelen, Internationale reiserenigingen, emigratie enz. Er is ook een stuk waarheid in wat anderen bevenen, dat de gewone man uit het volk meer klassebesef dan nationaal gevoel heeft.

We kennen wel het volkskiedje: „Holland, ze zeggen: je bent maar zo klein“. Het wordt echter onmiddellijk vervolgd met „maar“; en dan sont 't heetje alle dingen op, waar we als Hollanders dan toch maar trots op zijn. De sport, die voorreeft, alle natien te overbruggen en alleen „sportief“ te zijn, organiseert permanent interland-wedstrijden; dat wil dus zeggen: volk tegen volk, een onverbloemd speculeren op nationale trots.

Op het gebied van het internationale recht heeft Nederland veel pionierswerk gedaan en een serie kopstukken geleverd. In de sfeer van de zeevaart, vooral de zeesleepvaart, van de financiële politiek, de haven- en watertechniek enz. heeft Nederland een wereldreputatie.

Een zware klap kreeg ons volk deze week door de plotsinge dood van de grote dirigent Eduard van Beinum. Hij was één der veldnigen uit onze toch wel bloeiende nationale muziekwereld, die een verheerlijking had. Hij was weer het zoveelste bewijs ervan, dat „Holland, ze zeggen: je bent maar zo klein“ de aanvulling vraagt met „maar groot zijn je wereldbetreumden“. Als Nederlanders moeten we even de pijn, dat zo'n landgenoot van 't wereldschakbord is weggevallen, al denken we dankbaar aan zijn werk en persoon ter rug. En we hopen, dat anderen zijn dirigentschap overnemen, niet alleen hier, maar ver over de grenzen; hier ook, dat ons volk zijn grote mannen kent en eert.

Schewer.

O.R.-berkiezingen Maanweg - Utrecht - Enaf

U heeft de vorige week in het VDH-tje gelezen dat bij de ENAF een kiescommissie is benoemd en in dit VDH-tje blijkt uit het Ondernemingsraadverslag van Utrecht dat een zelfde commissie ook daar is benoemd. Er lopen dus drie ondernemingsraadverkiezingen tegelijk; daarom hebben wij de kop boven dit stukje veranderend en hopen u in de komende weken in het kort per bedrijf de stand van zaken weer te geven. **MAANWEG** Hier valt op het ogenblik geen nieuws te melden. De vrije kandidaatstelling sluit vandaag en wij hopen u daarover de volgende week meer te kunnen mededelen. **UTRECHT**

Van de kiescommissie in Utrecht vernamen wij dat de ondernemingsraadverkiezing daar zal plaatsvinden op donderdag 28 mei a.s. Inmiddels is aan de erkende werkmensorganisaties gevraagd hun kandidaten te willen stellen, die op uiterlijk 2 mei bij de kiescommissie bekend moeten zijn. De samenstelling van de kiescommissie kunt u lezen in het verslag van de laatste ondernemingsraadvergadering in Utrecht. **ENAF** Dat wij u in dit nummer nog geen nader nieuws kunnen brengen over de stand van zaken bij de OR-verkiezing bij de ENAF ligt ongetwijfeld niet aan de kiescommissie. Men is druk doende en zodra wij over nadere gegevens beschikken zullen wij ze u bekend maken.

Ondernemingsraad Utrecht

Ook in Utrecht vond de laatste bijeenkomst van de Ondernemingsraad plaats. Dat was op donderdag 9 april. **Directie-medelingen.** In het algemeen optimistisch waren de gegevens, die de heer Zaaijer over de stand van zaken met betrekking tot onze Utrechtse fabrieken gaf. Dit gemiddeld optimisme bleek uit de toelichting van de voorzitter op de verschillende producten alsook uit de toenemende werkgelegenheid die zal voortvloeien uit de planning voor dit jaar. Ook aan onze Utrechtse ondernemingsradleden deed de heer Zaaijer enkele mededelingen over onze CAO-onderrhandelingen met de werkmensorganisaties.

Bestemming boeketop en premiefondsen. De inhoud van de boeketop zal worden verdeeld over studiefonds en ziekentrost met respectievelijk f 324.— en f 350.—. Tevens stelde de raad vast 2/3 van de premie, die geïnd wordt voor studie- en ondersteuningsfondsen, te bestemmen voor het eerste en 1/3 voor het tweede fonds. **Benoeming kiescommissie.** Tot leden van de Kiescommissie voor de aanstaande ondernemingsraadverkiezing werden benoemd de heren A. Bul (voorzitter), H. van Bokhorst (secretaris), Th. van Meersbergen, G. van der Linden en H. B. F. Bounneester Sr. **Rondvraag.** Hierbij werden behandeld de organisatie van de avonden voor personeel het te laat komen, alsook of de fabrieken 's morgens iets eerder kunnen worden geopend; dit ten gerieve van hen, die in verband met een bepaalde verbinding vroeger aanwezig zijn. Wat het eerste punt betreft wees de voorzitter erop dat het budget voor

de ontspanningsavonden erop gebaseerd is, die avonden mogelijk te maken, waarop het personeel zelf wat presteert. Daarom worden in de meeste gevallen geen gelden beschikbaar gesteld voor lezingen, films e.d. die ook buiten VDH-verband kunnen worden bezocht. Wat het te laat komen betreft wordt geconstateerd dat er weliswaar ten opzichte van het vorige jaar verbetering is ingetreden, maar dat het over het algemeen nog een euvel is, waaraan nog met inspanning van aller krachten veel tot verbetering kan worden gedaan. Ten slotte zal het wel mogelijk blijken, aan het verzoek de fabriek wat eerder open te stellen, te voldoen. De heer Zaaijer sluit de vergadering, daarbij zijn dank uitsprekend voor de goede samenwerking in de afgelopen zittingsperiode.

WIJ KRIGEN BEZOEK;

Woensdag 22 april a.s. zullen ongeveer 500 congressisten bij ons bedrijf te gast zijn. Het betreft hier een bijeenkomst, georganiseerd door de Contactcommissie van akademisch gevormde economen, die hun jaarlijkse economie-namendag houden. 's Morgens zullen 120 congressisten bij ons op fabrieksbezoek zijn; de overigen bezoeken andere bedrijven. In ons Ontspanningsgebouw wordt door de gehele groep de koffiemiddag gebrukt. Het personeel zal deze dag dus niet in het Ontspanningsgebouw terecht kunnen; zij heeft dit ongetwijfeld graag voor onze gasten over.